Anul al 56-lea — 12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 312 Luni 13 Noembrie 1939 — 12 Pagini — P I I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGĂ, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICĂ A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.

Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

INSTRUCȚIA TEHNICĂ MILITARĂ

Varietatea armamentului modern, progresele mașinismului și folosirea în serviciul apărării naționale a diferitelor invențiuni și descoperiri științifice au impus reorganizarea armatei pe alte baze și desvoltarea instrucției tehnice a trupelor combatante.

Pe când în trecut instrucția militară era simplificată din cauza armamentului redus și aproape uniform, în epoca noastră, prin introducerea armelor noi și a mijloacelor de transport motorizate, mecanizate și blindate, prin importanța ce o prezintă pentru apărarea teritoriului, sistemul defensiv al zonelor de frontieră fortificate, ca și prin armamentele diverse cu o putere de foc mult sporită față de cele din trecut, ea a luat un caracter tehnic pronunțat.

Pe lângă instrucția generală de ordin fizic și militar, comună tuturor armelor, instrucția tehnică, particulară, pe arme, a ajuns pe întâiul plan. Trupa trebue să cunoască bine armele, mânuirea și folosirea lor, iar ofițerii instructori trebue să fie specialiști. Nu numai armata activă are nevoie de o asemenea instrucție — generală și specială tehnică pe armele respective — dar și armata de rezervă.

Ofițerii, fie activi, fie de rezervă, au îndatoriri multiple și ei nu vor putea să le îndeplinească în condițiile impuse de cerințele războiului modern, fără cunoștințele tehnice necesare pentru instrucția particulară pe arme.

In acest scop, ministerul înzestrării armatei a chemat timporar, în vederea activării în corpul tehnic militar, pe bază de cereri, sublocotenenți și locotenenți de rezervă, din orice armă, cari sunt ingineri diplomați: electro-mecanici, constructori industriali și specialiști în mine.

După decizia ministerială, acești ofițeri de rezervă vor fi activați în condițiuni avantajoase speciale.

Măsura luată de ministerul înzestrării armatei este în legătură cu formațiunea unei categorii de ofițeri specialiști, atât de trebuincioși serviciilor tehnice ale armatei, și ea trebui să tindă la formațiunea unui corp tehnic militar, atât prin activarea unui număr mai mare de ofițeri de rezervă, ingineri-diplomați, cât și prin angajarea de subofițeri specialiști.

Pe de altă parte, în toate marile unități e necesar să se înființeze școli de perfecționare pentru ofițerii activi și de rezervă — teoretice și practice — în vederea lărgirii instrucției tehnice. Contactul între ofițerii activi și cei de rezervă, în aceste școli, va da cele mai bune rezultate, căci în armata modernă nu se mai poate exercita comandamentul în condițiile cerute de armamentul variat, fără cunoștințe și obligații tehnice, pe lângă cele de ordin tactic și moral.

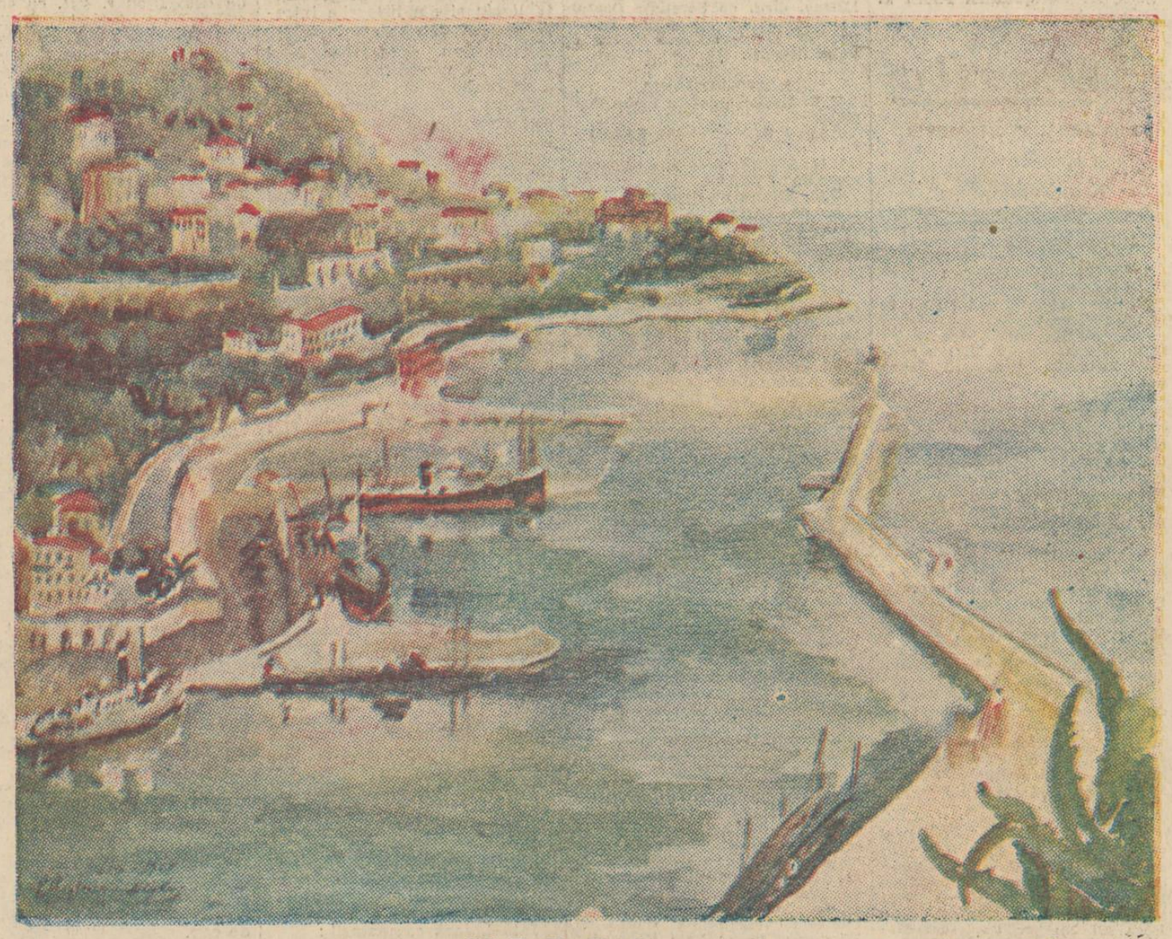

NISSA — E. CRISTESCU-DELIGHIOZ

21 ANI DELA ARMISTIȚIU

11 Noembrie 1918! Zi de emoție universală, zi de reînviere a sentimentelor nobile, izvoare de dreptate, de înfrățire și de pace!

In acea zi, când vestea că plenipotențiarii Germaniei au cerut armistițiu s'a răspândit pe tot globul, din bucuria generală s'a născut o iluzie: pacea va fi de data aceasta trainică între popoare, fiindcă toate au sângerat adânc și prea a fost îngrozitor sacrificiul comun. Un fior de reculegere a străbătut dela un capăt la cellalt al lumii și n'a fost decât un gând: de bună înțelegere și de dreptate.

S'au împlinit eri de-abia 21 ani dela acea zi de triumf al conștiinței umane și par'că n'a fost niciodată.

Ani de trudă istovitoare pentru refacerea dezastrelor, ani de sforțări spirituale pentru îndrumarea omenirii pe calea progresului, ani de nesfârșite, uneori pline de speranță, de multe ori amăgitoare, negocieri diplomatice, ani de adânci prefaceri politice, economice și sociale... Și rând pe rând s'au frosit speranțele, au pălit iluzile, a dispărut încrederea.

Și ura și-a deschis iarăși drum și a pus stăpânire pe sufletele oamenilor. Toate iluziile, toate acele înalte și ideale concepții care au fost celebrate acum 21 de ani ca putând asigura pacea statornică între popoare, noțiunile de dreptate, de colaborare, de armonie, de libertate și independență, de suveranitate și drept la viață pentru mari și mici, au fost toate înnecate.

Și azi sângele curge iarăși.

Tristă aniversare!

Ea redă viață, în amintirea noastră, milioanelor de morți căzuți pentru ca cei ce rămâneau în urma lor, să trăiască într'o lume mai bună și mai dreaptă. Dar morții cari reînvie stau acuzatori în fața lumei de azi care n'a înțeles nici rostul sacrificiilor lor, nici rostul și îndatoririle ei.

Fie cel puțin ca, dacă e nevoe de noui sacrificii de sânge pentru ca dreptatea și înțelegerea între oameni să fie statornicite, acestea de astăzi să fie cele din urmă și cât mai restrânse.

Și în speranța că așa va fi să ne descoperim cu prilejul acestei aniversări, față de memoria morților din celalt război și față de eroismul luptătorilor de azi.

REGELE IMPĂRAT VICTOR EMANUEL III A ÎMPLINIT 70 DE ANI

Înțeleptul Rege al Italiei Impărat al Etiopiei Victor Emanuel al III-lea a împlinit eri 70 ani.

Născut la 11 Noembrie 1869, fiu unic al Regelui Umberto, Victor Emanuel s'a suit pe

M. S. Regele-Impărat VICTOR EMANUEL III

tronul Italiei la 29 Iulie 1900. S'au împlinit deci 39 de ani de când cu înțelepciune, cu prudență, cu un remarcabil simț diplomatic, cu un deosebit tact și cu un nețărmurit și hotărît patriotism conduce destinele Italiei.

Sub glorioasa sa domnie suveranitatea Italiei s'a întins asupra Tripolitaniei și s'au înmulțit paginile de eroism ale armatei; în războiul mondial și în războiul etiopian. După ce în marele război, Victor Emanuel al III-lea, grație spiritului său de prevedere, a știut să rânduiască forțele italiene în direcțiunea adevăratelor interese naționale și astfel să dea Italiei satisfacția meritată a realizării aspirațiilor ei naționale — cu un egal spirit de prevedere a știut să înlăture la ceasul oportun primejdia slăbirii interne și prin încrederea acordată d-lui Mussolini, să asigure Italiei consolidarea și desvoltarea de astăzi.

Poporul italian își îndreaptă și astăzi întreaga lui încredere către Regele Impărat și, în dragostea ce i-o păstrează și respectul adânc cu care îl înconjoară, el poate să răspundă fără nici o ezitare la chemarea Înțeleptului Suveran, a cărui îndelungată domnie sintetizează pagini de strălucire din istoria contimporană a Regatului și Imperiului italian.

La urările pe cari I le adresează poporul italian cu prilejul celei de a 70-a aniversare dela nașterea Sa, poporul român unește sincerele sale urări.

CONSTATĂRI

de I. LUGOSIANU

Atentatul dela Muenchen a lăsat în umbră toate evenimentele internaționale din ultimele zile. Senzațiunea universală și adâncă impresie pe care le-a produs au slăbit răsunetul inițiativei regale dela Haga, al discursului rostit de d. Hitler la Buergerbraukeller, la 8 Noembrie, și al declarațiilor d-lui Chamberlain, cetite a doua zi de Sir John Simon la Mansion House. Aceste evenimente rămân totuși deosebit de importante. Ele definesc într'adevăr situația, în ajunul și a doua zi după actul terorist dela Muenchen, care pare destinat să însemne o răspântie istorică în desfășurarea acțiunii diplomatice și militare a beligeranților.

Cancelarul german nu face nicio mențiune despre oferta de mediațiune a Regelui Leopold și Reginei Wilhelmina, cum nu vorbește nici despre blocada franco-engleză sau despre poziția Italiei față de țările în conflict. Cuvântarea sa este totuși un răspuns indirect și negativ față de inițiativa celor doi Suverani vecini, căci ea arată hotărârea Reichului de a continua războiul. Intr'adevăr, dacă facem abstracție de partea polemică a cuvântării, prin care Marea Britanie este atacată cu violență, discursul dela Muenchen conține două afirmațiuni de căpetenie: Germania luptă pentru siguranța ei și pentru spațiul ei vital; Anglia nu vrea pace și din această cauză, Reichul este obligat să continue războiul. Germania de azi, spune cancelarul, e deosebită de cea din 1914—1918. Ceeace s'a întâmplat atunci nu se va mai repeta. O capitulare a Reichului este imposibilă oricât ar dura războiul. Germania nu poate fi învinsă nici pe terenul militar, nici pe cel economic.

Pare greu de conceput ca după enunțarea unei hotărâri atât de categorice o examinare mai amănunțită a propunerii dela Haga să ducă la altă încheiere.

Răspunsul Marei Britanii nu va diferi probabil de cele pe care în trecutul recent această țară le-a dat ofensivei de pace pornită prin discursul din 6 Octombrie al cancelarului.

La primăria din Londra, Sir John Simon a declarat într'adevăr că întreaga lume va prețui motivele de înaltă ținută, care au determinat pe cei doi Suverani să-și ofere bunele oficii, dar și-a mărturisit scepticismul față de posibilitatea unui răspuns mulțumitor al cancelarului Reichului. Anglia, a spus Sir John, nu vrea să continue războiul o zi mai mult peste ceiace este necesar și „dacă o soluție satisfăcătoare ar putea fi dobândită în timp potrivit, guvernul britanic va sfătui pe Majestatea Sa asupra răspunsului de dat". Mai înainte însă e necesar ca el să se consulte cu dominioanele și cu aliații.

Intr'o formă curtenitoare, declarația lasă să se întrevadă un răspuns negativ al Marei Britanii. Nimic nu s'a schimbat în adevăr, de la 6 Octombrie până astăzi. In raporturile dintre beligeranți. Aliații și-au formulat precis condițiile lor de pace față de Germania: reparații și garanții, reparații prin renunțarea Germaniei la Cehoslovacia și Polonia, garanții prin dezarmare, în condițiuni care să facă imposibilă reproducerea situației actuale și prin schimbarea actualului regim politic din Germania. Nimic nu arată în prezent că Reichul ar fi dispus să se îndrume măcar parțial pe o asemenea cale. Din potrivă armata sa este o garanție pentru securitatea lui, iar Polonia

(Continuare in pag. 2-a)

Un avion comercial olandez a sosit la Londra

Londra, 10 (Rador). — Pentru prima dată dela izbucnirea războiului un avion comercial olandez a sosit Vineri dimineață la Londra.

Societatea regală olandeză de navigație aeriană a inaugurat un serviciu regulat, de două ori pe zi între Asterdam și un aeroport englez.

—=x⊙●⊙x=—

FILME

Din lumea teatrelor

Fiul unei artiste seduce o tânără camaradă de scenă.

Voind să repare greșala, se hotărăște s'o ia de soție.

Mama lui se face foc.

— Nu admit așa ceva! Să te însori cu o artistă?! Haida de! Unde s'a pomenit ca un om de viitor să facă o asemenea mesalianță? Ce? Tatăl tău s'a căsătorit cu mine?

— Cine este cel mai sgârcit dintre noi? întreabă un actor, într'o pauză lungă, ca să alunge plictiseala.

— Nae. Nu te împrumută cu un gologan chiar dacă n'ai mâncat de trei zile

— Lică. Nu mănâncă trei zile ca s'adune gologani.

— Aș! Regisorul nostru. Nu vrea mort-tăiat să dea trei lovituri cu bastonul când anunță ridicarea cortinei. Zice că dacă dă numai două, și-l uzează mai puțin.

Don José

Ingrijorarea cu privire la Olanda și Belgia

Ziua armistițiului la Paris

Dela corespondentul nostru

Paris, 10. — **Comentariile asupra explozivei dela München continuă. De pretutindeni sosesc precizări cari contrazic teza germană. Se acordă totuși mai puțină importanță incidentului însuși, decât repercursiunilor lui imediate în Germania și în străinătate. Părerea, care se desprinde este că guvernul Reichului și statul major german nu vor pierde prilejul pentru a utiliza acest prețios stimulent pe care l-a constituit explozia dela München pentru opinia publică germană.**

Știrile din Olanda și Belgia nu sunt liniștitoare. Nici Franța nici Anglia nu ar voi să vadă aceste națiuni amestecate fără voia lor în conflict și știrile privitoare la mobilizarea Belgiei și la măsurile de apărare luate de Olanda și cari au paralizat viața în regiuni întinse, au fost primite la Paris cu o sinceră compasiune.

Se anunță deasemenea că și Elveția va mobiliza. Pretutindeni îngrijorarea crește.

*

Parisul și Londra, Franța întreagă și întreaga Anglie se pregătesc să celebreze victoria care a pus capăt unui teribil conflict. Această aniversare reamintește azi mai mult de cât ori când, că ziua de 11 Noembrie 1918 a fost preludiul reînvierei națiunilor oprimate, națiuni cari n'au făcut de cât să se dezvolte și să se întărească din zi în zi mai mult

In toate clasele sociale franceze nu se vorbește azi de cât de necesitatea de a nu se mai repeta greșelile săvârșite la sfârșitul războiului trecut.

Hotărîrea de a se celebra aniversarea de azi capătă astfel o deosebită semnificație. Membrii comitetului parlamentar franco-britanic, care a vizitat de curând linia Maginot, vor depune mâine o coroană la statuia mareșalului Foch. La ceremoniile oficiale va asista și d. Antony Eden care a sosit la Paris însoțit de reprezentanți ai Dominioanelor și a făcut împreună cu aceștia o vizită d-lui Daladier. Pe străzile Parisului și Londrei vor fi vândute mâine cocarde care au fost lucrate de soțiile invalizilor și văduvele din războiul mondial.

Din toate cercurile, atât din Franța cât și din Anglia, în preziua celebrării în comun a zilei victoriei și justiției, se îndreaptă către foștii lor aliați urările cele mai calde de pace și prosperitate.

O FOTOGRAFIE ISTORICĂ

M. Sa Victor Emanuel III, Rege al Italiei și Impărat al Etiopiei și Albaniei (x), cu prilejul vizitei Sale, ca principe moștenitor, în 1890 la București, și Regele Ferdinand I (xx) (tot principe moștenitor), în mijlocul ofițerilor regimentului 1 geniu, comandat de colonelul Ion Argetoianu.

Această fotografie ne-a fost procurată de d. lt.-colonel Miltiade Gheorghiu, din Șarul Dornei, pe vremea aceea subofițer în reg. 1 geniu

LITERATURA MILITARĂ

de AL. GREGORIAN

La sfârșitul lecturii uneia dintre revistele noastre militare de elită care se intitulează în cadența timpului „Spirit militar modern" m'am oprit mai atent asupra acestei serioase probleme, care este pregătirea spirituală a națiunei pentru vremuri mai crâncene. Cu acest prilej am căutat să trec în revistă contribuția intelectualilor noștri „civili" în direcțiunea aceasta și m'am întristat de atâta de puținul lor spor de entuziasm pentru cele războinice.

In afară de câteva poesii patriotice care încearcă să exalte iubirea de pământ și trecut românesc, în afară de câteva articole de ocazie prizărite în jurnale ori în câte o revistă de specialitate, aproape mai nimic.

Căutând accente lirice ori epice în fenomenele vieții de toate zilele și în ireal, mânuitorii penelor inspirate au trecut, ca și când n'ar fi existat, pe lângă cea mai aspră realitate și cel mai tiranic coșmar care este războiul. Poate unde era prea proaspătă amintirea cataclismului de acum douăzeci de ani cu cortegiul său de indescriptibile mizerii și suferințe, poate unde rănile morale ale încăerărilor mondiale erau încă necicatrizate în suflete și răvășirile din spirite mai persistau în lume, poate că de aceea a fost mereu refulat războiul în psihologia cu atâtea antene de sensibilitate a păturii intelectuale românești. Cu o candidă naivitate ea, adică noi toți, am sperat că, evitând să discutăm despre război, lucrăm chiar la abolirea, la uciderea lui prin conspirația tăcerii...

Ba, unii au crezut chiar că pot predica dezarmarea totală a omenirii și întronarea unor vremuri biblice... Ii fascinase mirajul pacifismului genevez și le întunecase luciditatea seducătorul violoncel al lui Aristide Briand și misticismul evanghelicului Henderson... Au fost oameni bolnavi de pace într'adevăr, ca să întrebuințăm un diagnostic al lui Georges Suarez.

(Continuare in pag. 2-a)

CRONICA RĂSBOIULUI NAVAL

ACȚIUNEA submarinelor și minelor

de Vice-amiral I. BĂLĂNESCU

Războiul submarin actual reeditează metodele de luptă din războiul mondial, ca oarecari modificări dictate de perfecțiunile tehnice ale submarinelor, navelor de suprafață, armelor navale și avioanelor. De sigur unul din factorii principali cari limitează acțiunea submarinelor sunt flotilele de vânătoare, cari de data aceasta au nave și mijloace de căutare și distrugere mult mai perfecționate. Ca și în războiul mondial minele joacă un rol considerabil în menținerea blocusului militar, constituind o armă foarte mult întrebuințată în mările restrânse ca întindere și de mică adâncime, cum sunt Marea Nordului și Marea Baltică. Barajele de mine formează un element de prețioasă apărare a bazelor navale.

Minele purtate de submarinele minere sunt foarte periculoase, căci ele sunt așezate pe drumurile probabile ale convoiurilor, la intrările și eșirile porturilor și bazelor navale.

De aceea o însărcinare din cele mai primejdioase revine navelor dragoare, cari zi de zi trebue să controleze canalele de intrare și eșire pentru a asigura mersul unităților operative în larg.

Ca și în războiul mondial, marina comercială aliată expusă la atacurile submarinelor și avioanelor, cum și la pericolul minelor parcurge fără teamă imensitatea mărilor, gata a reacționa cu tunurile de 105, 120 și 150 mm. cu care navele comerciale au fost armate.

Incadrați în convoiurile escortate, comandanții navelor comerciale, după o anumită pregătire la centrele maritime de instrucție, sunt continuu atenți prin organele de veghe, navigă după instrucțiunile secrete ale comandantului convoiului și desfășoară o activitate de război demnă de toată lauda. In jurul navelor comerciale, distrugătoarele, torpiloarele și avizourile fac garda riguroasă în contra submarinelor și avioanelor.

Pentru a ne face o ideie de ansamblu despre acțiunea submarinelor este bine să aruncăm o privire asupra activității submarinelor germane în războiul mondial.

Anglia declarând în anul 1914 Marea Nordului ca zonă militară și primejdioasă navigației, marina germană concepe planul de a răspunde blocusului militar prin război de cursă, utilizând în acest scop submarinul.

Obiectivul principal al flotei germane era: „a produce flotei britanice pierderi prin eșiri ofensive contra forțelor de blocus prin nave rapide de suprafață, submarine și mine, împinse până la coastele dușmanului. După ce se va obține o egalitate de forțe, să se concentreze toate forțele navale, să se angajeze flota dușmană și să se dea bătălia în condițiuni favorabile".

La atacurile submarine a răspuns riposta aliaților prin armarea navelor comerciale și extinderea zonelor minate. Nave speciale pentru distrugerea submarinelor patrulează marea împăr-

(Continuare in pag. 2-a)